

Megnyitó

1. A Magyar Nyelvtudományi Társaság választmánya és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat országos elnöksége nevében tisztelettel és szeretettel köszöntöm a konferencia résztvevőit, a magyar névtan művelőit és pártfogóit. A viszont-köszöntés kötelezettségének jegyében külön is tisztelettel üdvözlöm körünkben Veszprém megye Tanácsának, valamint TIT-szervezetének vezetőit, akik — mint az Navracsics Tibornak, a megyei tanács művelődési osztálya vezetőjének házigazdai szavaiból is kiviláglott — nemcsak támogatták és szorgalmazták a gondolatot, hogy a Veszprém megyei helynévgyűjtés szép előrehaladására tekintettel náluk rendezzük meg a harmadik névtudományi konferenciát, hanem a szó szoros értelmében is otthont adtak e tanácskozáshoz az ország számos részéből ide sereglett névkutatóknak. Hadd fejezzem ki ezért a nemes gesztusért a résztvevők hálás köszönését.

2. Mint ismeretes, konferenciánk megrendezésében három intézmény vállalt jellegének és lehetőségeinek megfelelő részt: a Magyar Nyelvtudományi Társaság, Veszprém megye Tanácsa és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat. E hármasságot nem véletlenül emelem ki, hanem külön hangsúlyozom, mert jelképes értékűnek, eszmei és gyakorlati jelentőségű ténynek tartom.

Bár a névtan erősen komplex jellegű tudomány, amellyel a társadalmi, sőt részben a természeti és műszaki tudományok egész sorának van valamilyen kapcsolata, illetőleg érdekeltsége, az mégsem kétséges, hogy központi területe, elveinek és módszereinek meghatározója a nyelvtudomány, s művelőinek zöme is a nyelvészek közül kerül ki. Így magától értetődő, hogy a Magyar Nyelvtudományi Társaság alapításától kezdve kötelezettségének érezte egyrészt a névtani gyűjtőmunka szervezését és támogatását, másrészt a névtani kutatófeldolgozó tevékenység szorgalmazását és tagjai által való végzését. Társaságunknak a magyar névtan ügyéhez való mindenkori vonzódását jelzi és egyúttal magyarázza is, hogy vezetői közül számosan e tudományágnak nemcsak aktív, de kiemelkedő szintű művelői is voltak. Elegendő e vonatkozásban csupán elmúlt nyelvész-nemzedékek olyan jeleseiire utalni, mint Melich János, Gombocz Zoltán, Kniezsa István, Pais Dezső, Bárczi Géza. De a jelen vonatkozásában is csak körül kell nézni e teremben, hogy láthassuk, Társaságunknak mennyi lelkes, a magyar névtan művelésében tetterre kész tagja sorakozik föl e konferencia résztvevői között. A Magyar Nyelvtudományi Társaság aktív szerepe e harmadik konferencián tehát — miként a megelőző kettőn is — tudománytörténeti gyökerekből táplálkozó, de ugyanakkor természetesen a Társaság mai céljainak, feladatainak és adottságainak is teljesen megfelelő kedves kötelezettség.

Bízást mondhatjuk, hogy ma már tudománytörténeti vetületű művelődési folyamat szerves része, következménye az is, hogy jelen konferenciánkat egy megyei tanács kezdeményező és hathatósan támogató részvételével rendezhet-

jük. Annak a sokrétű közművelődési tevékenységnek ugyanis, amelyet a megyei tanácsok megalakulásuk óta folytatnak, a hazai névkutatás ügyének felkarolása fokról fokra erős láncszemévé vált. Teljesen nyilvánvaló, hogy a magyar névkutatás több alapvető jelentőségű eredménye nem jöhetett volna létre a tanácsi szervek megértő támogatása nélkül, amely a névtani gyűjtőmunka anyagi alapjainak biztosításától a társadalmi aktívák szervezésén keresztül a publikációkkal kapcsolatos mecénási szerepig sok mindenben megnyilvánult. Mivel az igen sok részdiszciplínára tagozódó magyar nyelvtudománynak nincsen még egy ága, amely olyan közeli kapcsolatba került volna a tanácsok művelődési munkájával, mint a névkutatás, egészen természetes, hogy konferenciánkon ennek a szoros és gyümölcsöző együttműködésnek kifejezésre kellett jutnia. Veszprém megye Tanácsa, amely ennek az együttműködésnek tanácsi részről az egyik legkiemelkedőbb, leginkább példát mutató reprezentánsa, méltán adott most helyet országos jellegű névtani tanácskozásunknak.

A magyar névtan munkásai örömmel és hálásan regisztrálják, hogy immár hagyományossá válni kezdő konferencia-sorozatuk rendezői közé most első ízben lépett be a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat. A Társulat részvételét két tényező is motiválja, illetőleg magyarázza. Egyfelől magyar nyelvi országos választmányában többen is vannak, akik kutatómunkájukat névtanusként kezdték, s ha később érdeklődésük és kötelezettségeik kiterjedése részben vagy egészen a nyelvtudomány más területeire irányította is munkásságukat, a névtanhoz való vonzódásuk könnyűvé és kedvessé tette számukra e csatlakozást. Másfelől a Társulat felismerte, hogy társadalmunknak a névhasználat megannyi mai problémájában fokozódó anyanyelvi ismeretekre, felvilágosító munkára, segítségre van szüksége, ezért a gyakorlati útbaigazításokat is adó, alkalmazott névtannak nagyon fontos szerepe lehet az anyanyelvi ismeretterjesztő munkában. A Társulatnak e bekapcsolódása mostani konferenciánk megszervezésébe mind a névtan, mind a tudományos ismeretterjesztés szempontjából további gyümölcsöző együttműködést ígér, hiszen a névtan számára kaput nyithat közvetlenebb társadalmi funkciójának, hasznosságának bizonyítására, az anyanyelvi ismeretterjesztés számára pedig ösztönző lehet az ilyen vonatkozású munka mennyiségi kiterjesztésére és tartalmi megerősítésére.

A konferenciánkat megszervező bizottság — amelynek áldozatos és eredményes munkájáért majd a konferenciát berekesztő ülészak elnöke, Lőrincze Lajos fog külön is köszönetet mondani — tanácskozásunkat elsősorban nem reprezentatív ünnepélyként, hanem a szó szoros értelmében munkaértekezletként tervezte meg és készítette elő. Ezt a helyes döntést, amely konferenciánk résztvevőinek számát végeredményben a névtan aktív gyűjtő és feldolgozó munkásainak együttesére korlátozta, az előkészítő bizottság nemcsak tanácskozásunk helyszínének befogadóképességét figyelembe véve hozta meg, hanem gondolt arra is, hogy a megbeszélések szakszerűsége, a fontos kérdések előtérbe állítása is leginkább ilyen, viszonylag szűkebb szakmai körben biztosítható. E szűkebb kör természetesen nem jelenti azt, hogy tanácskozásunk tartalmának, eredményeinek nem kell majd tovább sugározni a névtan társadalmi munkásainak és intézményes támogatóinak minél szélesebb rétegeire. Ezt megbeszélésünk anyagának lehetőleg hamaros publikációjával is biztosítani igyekszünk majd.

3. Budapesten tartott, második névtani konferenciánk óta több mint egy évtized telt el. Ez az évtized a magyar névkutatásban jól érzékelhető fejlődést

jelentékeny eredményeket hozott, még ha nem tudtuk is kiküszöbölni mindazokat a hiányosságokat, amelyekre jórészt már előző konferenciánk is rámutatott. Az elért eredmények részletes taglalása nem képezheti az én bevezető mondanivalóm tárgyát, erre sokkal alkalmasabbak lesznek a következő előadások. Így hát ide vonatkozóan csupán néhány nagyon vázlatos megjegyzést teszek.

Névtanósaink még ma is gyakran panaszkodnak a magyar névkutatás kedvezőtlen helyzetére, lehetőségeinek szűkösségére. Ebben a panaszban föltétlenül van igazság; akár ha helyzetünket a legfejlettebb névkutatással rendelkező ország viszonyaihoz mérjük, ahol nem egy helyen külön egyetemi tanszékek, kutatóintézeti részlegek, folyóiratok, tudományos társaságok stb. is szolgálják e tudományág előbbrevitelének ügyét; akár ha a magyar névtannak századunk első felében elért eredményeihez viszonyítjuk. Ha azonban a névtan helyzetét és elért eredményeit mai lehetőségeihez, nyelvtudományunk egészében elfoglalt helyéhez, más nyelvtudományi ágazatokhoz viszonyított eredményeihez és főként e tudományág közelmúlt előzményeihez, akár a második névtani konferencia idejéhez is mérjük, a fejlődést, az előrelépés kétségtelen jeleit nem lehet nem észrevenni.

A második névtani konferencia óta például szervezeti téren megerősítettük a Nyelvtudományi Intézet hivatalos részvételét a társadalmi gyűjtőmunka irányításában. Az Eötvös Egyetem Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárástani Tanszéke — elsősorban Hajdú Mihály érdeméből — szintén magára vállalt bizonyos szervezési feladatokat, mely tényről többek között a Magyar Személynévi Adattárak 1974-ben, valamint a Magyar Névtani Dolgozatok 1976-ban megindult sorozata is jelzi. De az Eötvös Egyetem anyagi bázisa áll a Hajdú Mihály és Mező András szerkesztésében 1979 óta megjelenő Névtani Értesítő füzetei mögött is, amely mostani, szerényebb formájában, de ugyanakkor gazdag, érdekes tartalmával föltétlenül határköi szerepű a magyar névtan eredményeinek publikációs lehetőségeit illetően. Az elmúlt időszakban alakítottuk meg a Magyar Nyelvtudományi Társaság névtani szakosztályát, továbbá az Akadémia I. osztályának bizottsági rendszerében névtani munkabizottságot hoztunk létre, amely ugyan a bizottsági szervezet átalakításával a magyar bizottság keretébe került, de funkciói megtartásának kötelezettségével.

Fejlődtek nemzetközi kapcsolataink is. A magyar névtan külföldi elismerését jelzi, hogy a szófiai nemzetközi névtudományi kongresszus óta már nem egy, hanem két tag képviseli hazánkat a nemzetközi onomasztikai bizottságban, amely joggal viszonylag kevés ország rendelkezik. Bár részvételünk főként a krakkói kongresszuson nagyobb arányú is lehetett volna, a szófiai és a berni, de részben a krakkói nemzetközi névtani kongresszuson is számos magyar kutató volt jelen, tartott előadást, sőt látott el szekcióelnöki teendőket is. Mikesy Sándornak, majd az ő halála után Ördög Ferencnek az érdeméből rendszerezítettük a névtudomány nagy tekintélyű folyóiratában, az Onomában a magyar kutatásokról szóló bibliografikus beszámolókat is.

Idehaza a nyelvtudomány keretein belül is, bár szerény mértékben, de növekedett a névkutatók száma, s ha a néhány tehetséges fiatalal való gyarapodásunk nem oldja is meg ide vonatkozó problémáinkat, utánpótlási gondjaink nem súlyosabbak hazai nyelvtudományunk legtöbb területének hasonló gondjainál. Örvendetes jelenség az is, hogy néhány más társadalomtudomány művelői, elsősorban történész kollégáink (Kristó Gyula, Székely György, Heckenast Gusztáv, Györffy György, Németh Péter stb.) újabban egyre fokozódó

figyelemmel és alkotó módon fordulnak a magyar történeti névanyag számukra forrásértékű tematikája felé.

A legutóbbi évtizedben teljesedett ki az a földrajzi névi gyűjtőmunka, amely országos méreteket öltött, és korábban nem remélt hatalmas névanyagnak a tudományos kutatás számára való hozzáférhetőségét biztosítja. Ezt az eredményt a megyei tanácsok mecénási szerepe mellett nem kis mértékben Végh József, majd a nyomába lépő Ördög Ferenc és mások lelkes szervező munkájának s nem utolsósorban a sok-sok önkéntes gyűjtő áldozatvállalásának köszönhetjük. Igaz, hogy a névanyag publikálását sokféle rendű nehézség késlelteti, s legújabbban a további gyűjtést anyagi természetű problémák is veszélyeztetik; mégis ez időszak alatt jelent meg például a rendkívül gazdag tartalmú Somogy megyei kötet, valamint több járás névanyaga, közvetlen megjelenés előtt áll a Tolna megyei gyűjtemény, s közzétételre várnak több más megye és járás, illetőleg tájegység összegyűjtött nevei is. Az egész gyűjtőmozgalom ma már olyan szintre fejlődött, amellyel kevés más ország dicsekedhet.

Szép eredmények születtek a monografikus jellegű feldolgozó munka terén is. Kázmér Miklós, Hajdú Mihály, Ördög Ferenc, J. Soltész Katalin, Korompay Klára művei, Mező András közelesen megjelenő munkája — hogy csak néhányat említsék az ilyen természetű feldolgozások közül — a magyar névtan szemléleti-módszerbeli fejlődéséről kézzelfogható tanúságot tesznek. Kálmán Béla névtani összefoglalása méltán jelent meg idegen nyelven is. A névtan eredményeinek népszerűsítését is szolgáló enciklopedikus mű szép példája Kiss Lajos földrajzi névi etimológiai szótára. Normatív-nyelvművelő célt szolgál Ladó János utónévkönyve.

Ha csak egy mondat erejéig is, de nem lehet említés nélkül hagynunk azt az eredményes munkálkodást, amely a magyar névtan terén határainkon kívül folyik; elsősorban a romániai és a jugoszláviai magyar nyelvészek ez irányú tevékenységét regisztrálhatjuk nagy örömmel és elismeréssel.

E néhány vázlatos utalás az elmúlt évtized munkájára — úgy hiszem — jól mutatja, hogy a magyar névtan él, fejlődik, és ma sem méltatlan korábbi nagy hagyományaihoz.

4. Kétségtelen eredményeink azonban nem fedhetik el előttünk legfontosabb további feladatainkat, amelyek részben eddigi munkánk hézagaiból, részben a nyelvtudomány és benne a névtudomány szemléleti-módszerbeli fejlődéséből, valamint tematikájának tágulásából adódnak. E helyütt természetesen ide vonatkozóan is csupán egypár, véleményem szerint különösen fontos teendőnkre utalhatok.

A jelenkori névanyag összegyűjtésével kapcsolatosan — az eddig jól bevált utak-módok követésén túlmenően — két teendő látszik különösképpen elengedhetetlennek. Az egyik az, hogy a „nagy” tulajdonnévi kategóriák körében az eddiginél is több gondot kell fordítanunk személynevek gyűjtésére. A körünkben zajló gazdasági—társadalmi—művelődési folyamatok, változások nemcsak a régi földrajzi nevek rohamos eltűnését okozzák, hanem számos személynévi kategóriában, különösen a falusi ragadványnevekben, valamint a keresztnevek becéző formáiban is átalakulást, sőt jórészt teljes pusztulást hoznak. Ezek a vidékenként is nagyon változatos személynévi kategóriák a hozzájuk fűződő érdekes társadalmi problematikával együtt csak a maguk eredeti közegeiben foghatók meg teljes értékükben, e közeg társadalmi átalakulása után már aligha; ezért itt nagyon sürgősek a tennivalóink. — Másik fontos felada-

tunk, hogy a névgyűjteményeknek a kutatás számára publikussá tételéről megfelelő formákban gondoskodjunk. A kiadási viszonyok elnehezülése nem fogja lehetővé tenni a már eddig is eléggé vontatottan haladó nyomtatott kiadások korábbi szinten tartását sem; ezért itt új módozatokat kell keresnünk, a korszerű sokszorosító eljárásoktól az intézményes archiválásig, e módozatokat az anyaggyűjtemények jellege szerint váltogatva. Erre az ügyre nagy figyelmet kell fordítanunk, mert ha nem tudjuk e tevékenységünket a korábbiaknál lényegesen racionálisabbá, olcsóbbá tenni, a folyamat eddigi prosperitása komoly veszélybe kerülhet.

Bármennyire fontos is azonban anyaggyűjtő, valamint anyagpublikáló, illetőleg -archiváló tevékenységünk folytatása, sőt — ha viszonyaink engedik — kiterjesztése, a névkutatás végső célja mégiscsak az anyag feldolgozása, részben a névtan sajátos, egzakt szempontjai, részben más tudományágak igényei szerint való hasznosítása. E tekintetben nézetem szerint a következőkre kell különös figyelmet fordítanunk.

Meg kell gyorsítanunk, ki kell szélesítenünk azt a szemléleti-módszerbeli fejlődést, amely újabb névtani szakirodalmunknak legalábbis egy részében egy idő óta öröndetesen észlelhető. E tekintetben főként a névtipológiai, a név-szociológiai jellegű, irányulású feldolgozó munkát kell szorgalmaznunk, távolodva attól a névtani felfogástól, amely a legjobb esetben is csak a névanyag bizonyos, főként alak- és jelentésbeli kategóriáinak rendszerezéséig, valamint a nevek etimológiai meghatározásáig jut el. Félreértés ne essék: ezek a szempontok természetesen ezután sem hiányozhatnak a névtani feldolgozásokból; de a nevek keletkezésének, továbbélésének és mindenkori használatának megannyi szövevényes társadalmi problémája meríthető még föl bármelyik névtípusunk vizsgálatában, a nevek funkcionális tematikájától a szituációs kérdések figyelembevételén keresztül az egyénnek és a közösségnek az egyes nevekhez való viszonyulásáig. Az efféle szempontokra való ügyelés nélkül ma már sem a történeti, sem a jelenkori névanyag vizsgálatát nem lehet korszerű módon végezni.

Az utóbbi évtizedekben sajnálatosan kevés gondot fordítottunk a társtudományok, elsősorban a történettudomány névtani igényeinek kielégítésére. Jórészt ennek a következménye, hogy a történeti magyar névanyagnak: mind a földrajzi névi, mind a személynévi anyagnak a művelődéstörténeti, településtörténeti stb. szempontú vizsgálatában történész kollégáink láthatóan előbbre járnak a nyelvész-névtanosoknál. Ez egyrészt öröndetes tény, mert társtudományi igényeket és ugyanakkor hasznos, értékes és szükséges társtudományi részvételt is jelez; másrészt azonban a névtan alaptudományának, a nyelvészetnek a nézőpontjait, értékelését többé-kevésbé kivonja az ilyen típusú vizsgálatokból, s nem méltó a magyar névtan ez irányú hagyományaihoz sem. Gondoljunk csak e tekintetben névtanunk olyan jeleseiére a munkásságára, mint Mellich vagy Knieszsa, akik a magyar történeti névanyag hatalmas tartományait, fontos típusait vizsgálták meg kimondottan néptörténeti, művelődéstörténeti, gazdaságtörténeti, településtörténeti, helytörténeti stb. szempontból, s ha ítéletüket nem tudták is mindig mentesíteni az akkori tudománypolitika sovíniszta irányulásaitól, egészében mégis nagyon sokat adtak a magyar történettudománynak. A nyelvtörténeti alapállású névtan adalékaira — mint azt történészeink ez irányú újabb vizsgálatai is jelzik — ma is szüksége volna a magyar történettudománynak, egyrészt mert azóta újabb szempontok, igények, témák is felmerültek e vonatkozásban, másrészt mert elődeinknek sok évtizeddel eze-

lőtti eredményei a tudományos szemlélet és módszer haladásának természetes következményeképpen ma már több tekintetben felülvizsgálatra, átértékelésre is szorulnak. Főként a történeti névtipológia és a hozzá kapcsolódó kronológiai, művelődési, etnikai problematika kívánna újabb névtani megvilágítást, különös tekintettel például a középkori magyar településnevek, víznevek, nemzetségnevek, családnevek típusaira, a vizsgálatoknak a magyarból való, legalábbis közép-kelet-európai kitekintésével is.

Az az érzésem, hogy nem foglalkoztunk eleget a szépirodalmi névadás kérdéseivel sem, pedig ez a színes, érdekes terület a maga névesztetikai, névpszichológiai, típus- és egyénábrázoló problematikájával a vizsgálatok igen tág lehetőségeit tárhatná elő, és egyúttal az irodalomtudománnyal is közelebbi kapcsolatba hozhatná a névtan tudományágát.

Ügyszintén részben vagy éppen teljesen elhanyagolt kutatási területeket bőven lehetne sorolni a „kisebb” tulajdonnévi kategóriák köréből; illenék e tekintetben is felzárkózunk az ilyen irányú nemzetközi érdeklődéshez.

Tematikai vonatkozásban különösen nagy figyelmet érdemel a tudományos-technikai forradalom szülte új névadási problematika, a rohamosan szaporodó ipari, kereskedelmi típusnevek, márkanevek stb. kérdésköre, továbbá a társadalmi fejlődést nagymértékű kiterjedéssel követő intézménynevek ügye. Mivel e névadási területek vizsgálata igen szorosan összefügg a névtan gyakorlati szempontú, alkalmazott jellegű, közművelődési irányú művelésével, e témára még visszatérek.

Mint nyelvtudományunk minden más ágazatában, a magyar névtanban is fokozott mértékben merül föl a szintézis igénye. Átfogóbb tárgyú, nagyobb tudományos súlyú, jelentőségű névtani szintézist persze ma már valószínűleg inkább csak több kutató összefogásával, társas jelleggel lehetne létrehozni. Jövő nyelvtudományi tervezésünkben gondolni kellene erre is, valamelyik nyelvészeti bázis-intézményhez kötve a kijelölt feladatokat. Ez természetesen nem jelenti a részletkutatások fontosságának háttérbe kerülését. Hogy e tekintetben névtanosainknak mennyiségi és minőségi kívánalmakat a korábbinál jobban ki kellene elégíteniük, azt jelzi az a tény is, hogy tekintélyesebb nyelvészeti folyóiratainkban jó ideje sajnálatosan kevés a lényeges tárgyat érintő, színvonalas névtani cikk. Pedig tudomásul kell venni azt is, hogy a tornyosuló könyvadási nehézségek miatt a könyvméretű névtani közlemények megjelentetésére egyre kevesebb lesz a remény, s ha névtanosaink nem akarnak jórészt íróasztaluk fiókja számára dolgozni, akkor elsősorban a folyóirat-publikációk felé kell fordulniuk.

5. Külön is fel szeretném hívni a figyelmet az alkalmazott névtannal kapcsolatos feladatokra, illetőleg a névtan szakemberei közművelődési tevékenységének fontosságára. Gazdasági, társadalmi, művelődési átalakulásunk jelentékeny felgyorsulása, a tudomány, a technika, az intézményesítés stb. rohamos fejlődése, az árucikkek, ipari, mezőgazdasági termékek azelőtt elképzelhetetlen mértékű szaporodása és differenciálódása, a nemzetközi érintkezés folytán erősödő idegen névtani hatások és a modern élet megannyi szükségszerű velejárója napjainkban a magyar névadásnak szinte minden területén nagymértékű változásokat hoz. Mindezek következtében a névadási tevékenység új, azelőtt kevésbé fontos és érdekes területekre terjed ki az intézménynevektől a típus- és márkanevekkig, de a névadás olyan „hagyományosabb” régióiban is, mint a

személynevek vagy a földrajzi nevek köre, új szükségletek merülnek föl, illetőleg új szokások, divatok kapnak lábra.

Társadalmunk erre a névadási „robbanásra” láthatólag nincs, nem is nagyon lehet fölkészülve. Sem a névadás intézményes, hivatalos végrehajtóinak, sem a spontán névadás cselekvő vagy szenvedő alanyainak nincs, nem is lehet meg a kellő nyelvi felkészültségük, műveltségük a névadás tömegmérleteinek, tömegjelenségeinek mindenben helyes felfogására, irányítására, véghezvitelére. Az itt felmerülő szükségletek gyorsuló ütemű kielégítése hoz ugyan sok érdekes, értékes, változatos, színes nyelvi-névadási fejlődményt is, de ugyanakkor talajt teremt a tájékozatlanságból, sznobizmusból, fontoskodásból, hivataloskodásból, különködésből stb. eredő ízléstelenség számára is. Aligha tévedek, ha azt mondom, hogy a nyelvi ízlés elferdült jelenségei az anyanyelvnek talán egyetlen más szférájában sem mutatkoznak meg olyan tömény mértékben, mint a névadás különféle területein. De az ízlésbeli igénytelenségen túlmenően a kommunikációs zavarok sem kicsik e téren; például a sablon, a klisék a nevek egyedítő funkcióját kezdik ki; a fontoskodás, nagyizolás, idegenmajmolás a kimondhatóság és a megérhetőség ellenében hat; stb.

E jelenségek azt a feladatot róják a névtannal foglalkozó szakemberekre, hogy fokozott figyelemmel forduljanak a ma névadási problematikája felé. Mindenekelőtt elemezzék tudományos szinten, elméletileg is megalapozva a felmerülő új jelenségeket, számba véve a nevek különféle típusainak a társadalmi funkcióját, nyelvi helyességét, kommunikációs, esztétikai jellegét és kívánalmait, szaknyelvi-terminológiai vonatkozásait. Mindezek alapján és ismeretében kapcsolódjanak be nagyobb mértékben a nyelvi ismeretterjesztő, illetőleg nyelvművelő munkába, próbáljanak az eddigieknél erőteljesebben hatni a társadalom szélesebb rétegei névtani ismereteinek bővítésére, ízlésének finomítására. A mindennapi nyelvművelő munkában, a sajtóban, rádióban, televízióban, az Élet és Tudomány hasábjain, a TIT-előadásokban stb. kapjanak nagyobb szerepet a névadás kérdései; azonkívül meg kellene fontolni, nem volna-e helyes valamelyik közelebbi magyar nyelv hetét kimondottan a magyar névadás ügyének, témájának szentelni. Ez a tudományos megalapozottságú, de ugyanakkor közvetlenebb társadalmi-közművelődési irányulású tevékenység nagyban emelhetné a magyar névtannak mint tudományágnak a súlyát, szélesebb körű elismerését és megbecsülését.

6. E néhány fölvetett gondolattal harmadik névtani konferenciánkat megnyitom, hasznos, eredményes munkát kívánva további tanácskozásainkhoz.

BENKŐ LORÁND